

УЧЕБНИК «ЛИТЕРАТУРНОЕ ЧТЕНИЕ НА РОДНОМ
(КАРЕЛЬСКОМ) ЯЗЫКЕ (ЛИВВИКОВСКОЕ НАРЕЧИЕ)» ДЛЯ 1
КЛАССА (ОТВЕТЫ)

Karjal. Карелия

Стр. 7

- vagoi – малина
- buolu – брусника
- garbalo – клюква
- mandžoi – земляника
- muur'oi – морошка
- must'oi – черника

Стр. 8

- mandžoi – must'oi
- mandžoi – vagoi
- must'oi – muur'oi
- buolu – (нет рифмы)
- garbalo – (нет рифмы)

Стр. 8

Oma mua on ... mandžoi.

Tuttavundu. Знакомство

Стр. 9

tyttöine
liipoilinduine
muur'oi
mandžoi
piäsköi
brihaččuine
kalaine
must'oi
päiväine

Ipečikka
topečikka,
toupiu loupiu,
ičmerinä
katerina,
tiustari vom!

Стр. 10

Mandžoi – must'oi,
piäsköi – muur'oi,
tyttöine – brihaččuine,
tijaine,
päiväine,
kalaine,
liipoilinduine.

Ререх. Семья

	<p>Стр. 11</p> <p>kelloine – колокольчик tikku – дятел soitin – музыкальный инструмент löršöi, šlöröi – лягушка koiru – собака raukkukaramelli – хлопущка kukki, kukoi – петух rompotti, baraban – барабан</p> <p>Kelloine helizöy: ... – Колокольчик звонит: ... Šlöröi kurizou: ... – Лягушка квакает: ... Koiru haukkuu: ... – Собака лает: ... Kukki laulau: ... – Петух кукарекает: Raukkukaramelli raukkaui: ... – Хлопущка хлопает: ...</p>
---	--

Sygyzy. Осень

Стр. 13

ruskei – красный

keldaine – жёлтый

vihandu – зелёный

maksankarvaine – коричневый

Стр. 14

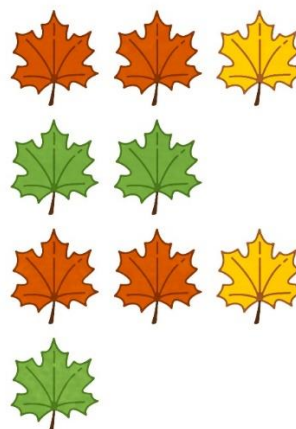
1

ruskei ruskei keldaine

vihandu vihandu

ruskei ruskei keldaine

vihandu

Стр. 14

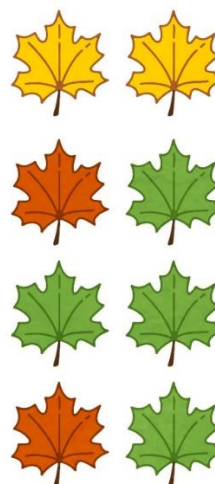
2

keldaine keldaine

ruskei vihandu

vihandu vihandu

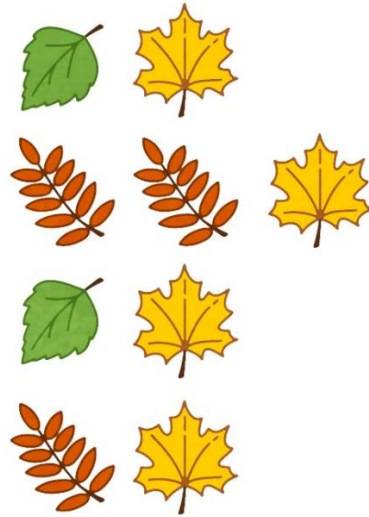
ruskei vihandu

Стр. 14

3

vihandu keldaine
ruskei ruskei keldaine
vihandu keldaine
ruskei keldaine

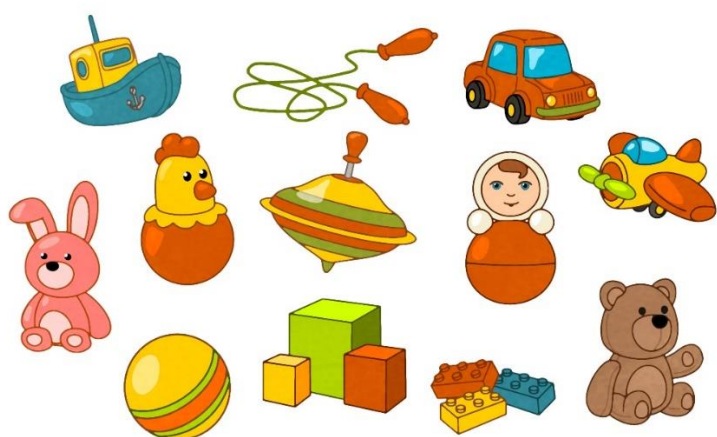
Стр. 14

4

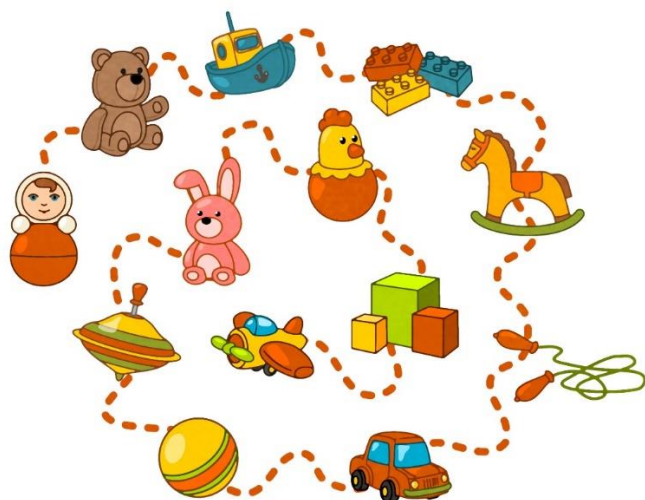
vihandu
keldaine
maksankarvaine

Воват. Игрушки

Стр. 15
laivaine
hyppynuoru
mašinaine
samol'outtu
heilukki
pyöriibobaine
kananpoigu
jänöi
miäččy
kuubikku
konstruktoru
kondii

Стр. 16
Heilukki – kondii – laivaine,
konstruktoru – heboine,
hyppynuoru – mašinaine,
miäččy – pyöriibobaine,
jänöi,
kananpoigu,
kuubikku,
samol'outtu.

Škola. Школа

Стр. 17

Yksi, kaksi, kolme, nelli, viizi, kuuzi,
seiččie, kaheksa, yheksä, kymmene.

Стр. 18

1 yksi – tijaine, kuubikku, uksi
yksi – uksi

Стр. 18

2 kaksi – mandžoi, kondii, lapsi
kaksi – lapsi

Стр. 18

4 nelli – mašinaine, buolu, kieli
nelli – kieli

Стр. 18

6 kuuzi – miäččy, päiväine, kuuzi
kuuzi – kuuzi

1 2

3 4

Стр. 18

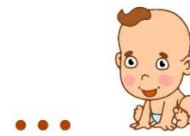
Yksi, kaksi,
kondii, lapsi,
kolme, nelli,
miäččy, kieli.

Стр. 18

Yksi, kaksi,
tytti, lapsi,
kolme, nelli,
must'oi, kieli.

Yksi, kaksi,
jänöi, lapsi,
kolme, nelli,
vagoi, kieli.

1 2

3 4

Talvi. Зима

Стр. 19

talvi

lumi

pakkaine

lumiukko

lumibuabo

alaine

alazet

Стр. 18-19

Lumi muas dai **lumi** ilmas,
Lumi lendäy suuh dai silmih.
Puut gu **lumes** pyöritäh,
Lundu piäle kiäritäh.

Zinaida Dubinina

Tänäpäi on märgy **lumi**,
Juoksen pihal kižuamah.
Rubien minä märräs **lumes**
Lumiukkuo azumah.

L'ubov' Tutujeva

Seizoi pihäs **lumibuabo**,
Ylen suuri, ylen sangei.
Oli käis sil suuri labju,
Piäs sil oli vahnu rengi.

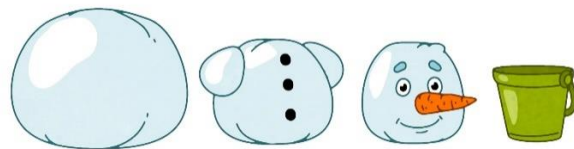
Zinaida Dubinina

Pieni valgei **lumitiähtyt**
Ilmas pyörii kodvazen.
Istuiheze, a sit suli
Minun lämmäl **alazel**.

L'ubov' Tutujeva

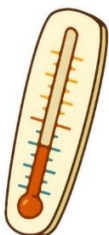
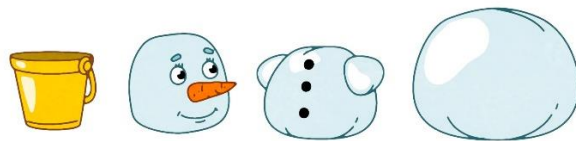
Стр. 19

Lu-mi-uk-ko

Стр. 19

Lu-mi-bua-bo

Стр. 19

lu-mi-tiäh-tyt

a-lai-ne

pak-kai-ne

Uuzi Vuozii. Новый Год

Стр. 21

Лишние рисунки:

piäsköi – ласточка

vuolu – брусника

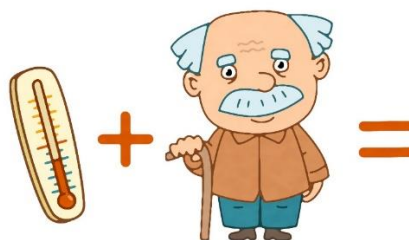
liipoilinduine – бабочка

lehti – лист

griiba – гриб

Стр. 21

rakkaine = Раккаине (Дед-мороз)

Стр. 21

Lumi + Neiçoi = Lumineiçoi
(Снегурочка)

Стр. 22

- Konzu tulou vuozii uuzi?
- Konzu pertih tulou **kuuzi**,
omat oksat peittäy bobih,
sinä selgiet čomih sobih.

Vladimir Brendojev

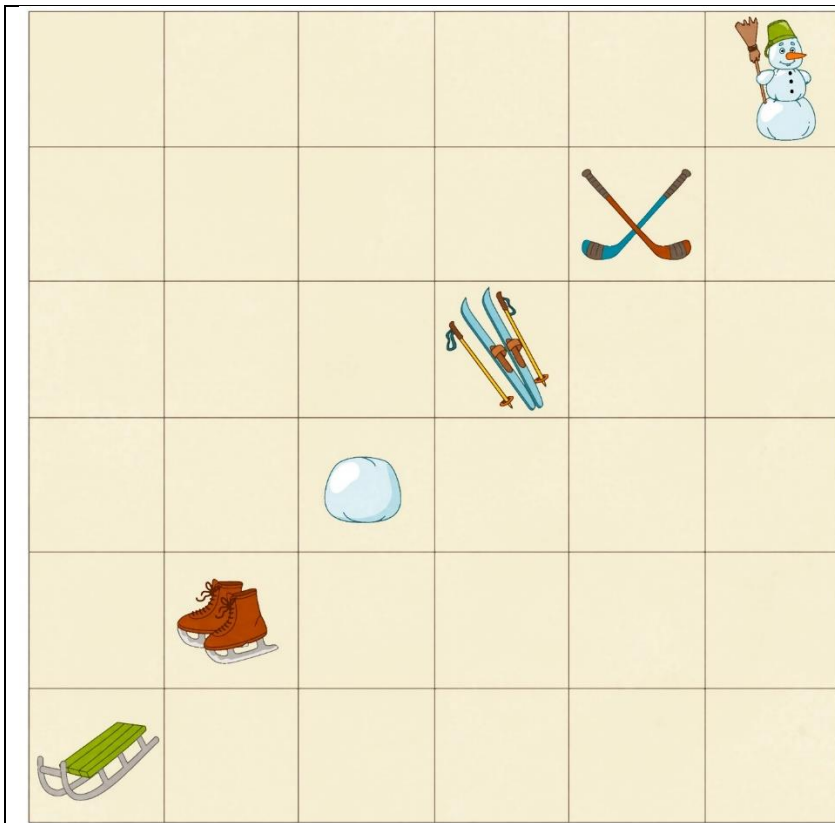

Стр. 22

- Kon-zu tu-lou vuo-zi uu-zi?
- Kon-zu per-tih tu-lou kuu-zi,
o-mat ok-sat peit-täy bo-bih
si-nä sel-giet čo-mih so-bih.

Talvi-ilot. Зимние забавы

	<p>Стр. 23</p> <p>Kondii – hokkei Tijaine – sukset Kaži – regyt Jänöi – lumikiämi, lumiukko Kniigumadoine – luistimet</p>
<p>Любимые стихи Кажи и Тияйне</p>	<p>Talvi tuli, talvi tuli. Lumi valgei lendäy. Regyt kädeh, sukset jalgah, Lapset mäile mennäh. <i>L'ubov' Tuttujeva</i></p>
<p>Любимые стихи Кажи</p>	<p>Lumi valgei, rouno vuattu, Lendäy, pyöriy, kattau muan. Senčois regyt minuu vuottau, Äijän iluo talvi tuou. <i>L'ubov' Tuttujeva</i></p>
<p>Любимые стихи Кажи</p>	<p>Mägi korgei, mägi jyrky. Lumi pehmei, keli herky. Lapsijoukko laskou mägie, regyt lendäy täytty vägie. <i>Paavo Lukin</i></p>

Стр. 24

Regyt

Luistimet

Lumikiämi

Sukset

Hokkei

Pakkaine

Meşşyelätit. Лесные животные

	<p>Стр. 25</p> <p>5 друзей:</p> <p>hukku – волк</p> <p>kondii – медведь</p> <p>reboi – лиса</p> <p>jänöi – заяц</p> <p>oravu – белка</p>
	<p>Huk-ku – – волк</p> <p>2 части</p>
	<p>Jä-nöi – заяц</p> <p>2 части</p>

	<p>Ре-воі – лиса</p> <p>3 части</p>
	<p>Кон-дii – медведь</p> <p>2 части</p>
	<p>О-га-ви – белка</p> <p>3 части</p>

Hukku da kukku

Ahol kazvau kukkua.

Mečäs eläy **hukku**.

Konzu lähtet kukkah,

Älä vastua **hukkua**.

Ol'ga Muhorova

Astuu **kondii** pahas mieles:

- Hyvä oli eliä kezäl.

Lähten nygöi muate vieren

Juurien alle omah pezäh.

Zinaida Dubinina

Istuu **jänöi** tuhjon ual:

- Juoksizin, ga varuan.

Valgei lumi peitti muan,

Minul šušši harmai.

Zinaida Dubinina

Talvi tuli meččäh,

Katoi lumel muan.

Hukku syvvä eččiy,

Reboi hiiren suau.

L'ubov' Tutujeva

Стр. 26

As-tuu kon-dii pa-has mie-les

Стр. 26

Is-tuu jä-nöi tuh-jon ual

Стр. 26

Me-čäs e-läy huk-ku.

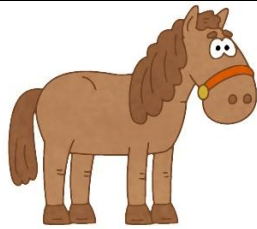

Стр. 26

Ti-jai-ne

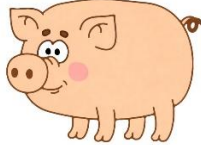
Kodielätit. Домашние животные

	<p>Стр. 27</p> <p>koiru – собака kaži – кошка lehmy – корова rošči – свинья hebo – лошадь</p>
	<p>Стр. 28</p> <p>Haukkuu koiru: ”Hau! Hau! Hau!</p> <p>Tunnen taloin rahvahan. Kuni iżändy ei käske, Pihah vierastu en laske.”</p>
	<p>Стр. 28</p> <p>Kaži minun, kažine, kaži – harmai händäine. Tule, kaži, ruadamah, Lastu muate panemah.</p>
	<p>Стр. 28</p> <p>Minun N'etkoi</p> <p>Ylen äijän maiduo Minun lehmy andau. Tpry-köi, tpry-köi, tpry-köi, Minun N'etkoi andau.</p>

Стр. 28

Top, top, top da top,
Minuu **hebo** vedäy.
Top, top, top da top,
Kabjois pöly lendäy.

Стр. 28

Неvon nimi – Hirju-harju,
Lehmän nimi – Kirju-karju,
Роçin nimi – Rökölline,
Bošin nimi – Bäkäççy.

Другие животные на картинке:

Стр. 28

Кролик – kodijänöi
Овечка – lammas
Цыплёнок – kananpoigu
Мышь, мышка – hiiri
Бычок – häkki

Kevät. Весна

Стр. 29

kevät – весна

jiäpuikko, jiäpuras – сосулька

liäžy, luhtu – лужа

ojaine – ручеёк

lindu – птица

päiväine – солнышко

virboi – верба

laivaine – кораблик

heiny – трава

lumikelloine – подснежник

Стр. 30

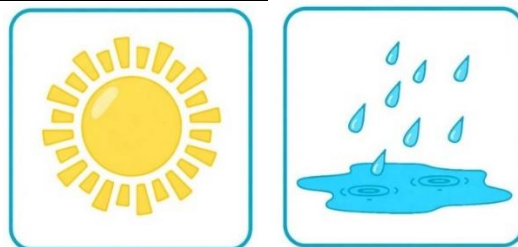
Tuli kevät, **päivy** pastau,

Lumi sulau, igävyy.

Keskipihua suuri **luhtu**

Päivy päiviä levevyy.

Tatjana Baranova

Стр. 30

Hyvä olis piästä **ojah**,

jogirandah matkata.

Toizien **ojazienke** yhtes

kevätjiädy katkata.

Tatjana Baranova

Стр. 30

- Mindäh, **puikot jäähizet**,
itkettä työ keviäl?

- Jiäjäh meis vai palazet

Pakkunemmo level.

Tatjana Baranova

Стр. 30

Linnun iänen mečäs kuulin:

- Kevät tuli. Kevät tuli.

Meččy lumes, järvi jääs,

Ei nävy kevätty täs.

Zinaida Dubinina

Стр. 30

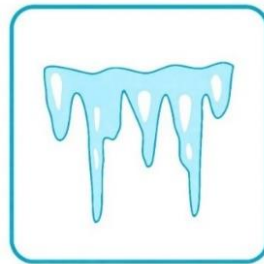
Jiäpuikot keväzet

levos vie riputah,

no sägehis päiväzen

net jongoi tiputah.

Ol'ga Mišina

Стр. 30

Vihandaine **heinäine**

Nouzou kasteniityle.

Lindu pieni huoletoi

Pajattau: jo kevät on.

Zinaida Dubinina

Стр. 30

Lapset **kevätkukkazil**

Čomendetah tukkazii.

Vessel pajo, huoletoi

Kajahtah: jo kevät on.

Zinaida Dubinina

Стр. 30

Pediän kojas **laivaine**,

Bumuagazes purjeh.

Ei vai virdu keväine

Sidä vedäs umbelh.

Zinaida Dubinina

Стр. 30

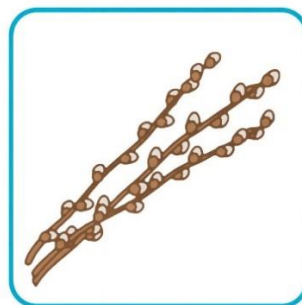
Virboiviččua eččimäh

Hangie myöte astun.

Vesselästi läpettäy

Lumi päivypastos.

Zinaida Dubinina

Маман pɹuazniekku. Мамин праздник

Стр. 31

Kukkazii kerian,

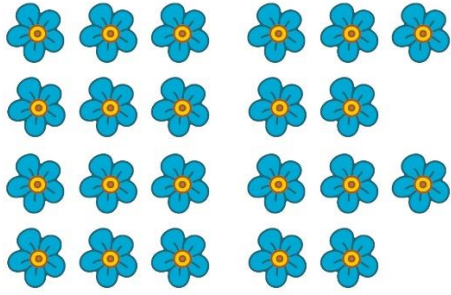
Kukkazii kannan,

Parahat kukkaset

Mamale annan!

Стр. 32

Правильный ответ:

Kuk-ka-zii ke-ri-än,

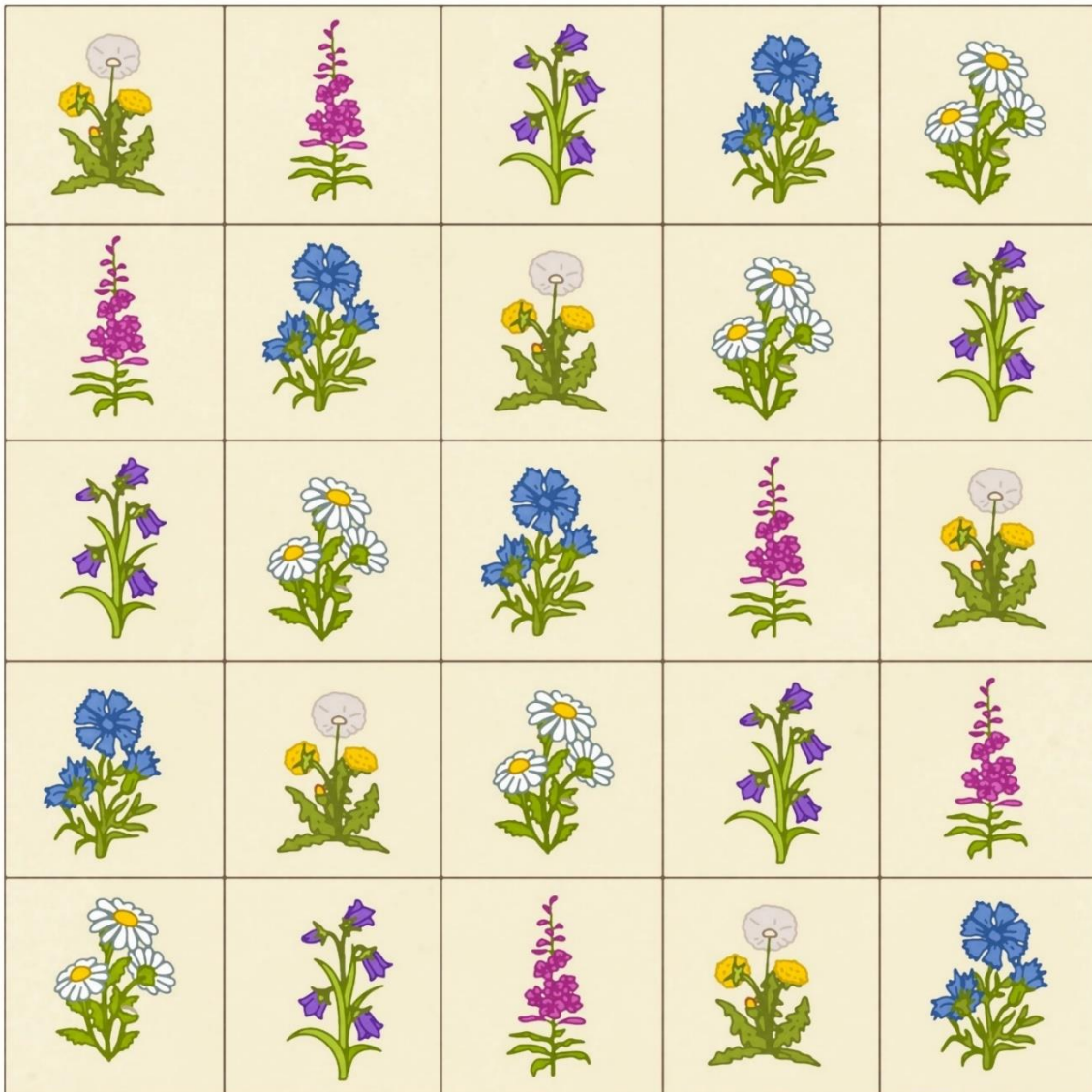
Kuk-ka-zii kan-nan,

Pa-ra-hat kuk-ka-zet

Ma-ma-le an-nan.

Кукат. Цветы

Стр. 33

1 строчка по горизонтали

voikukku – одуванчик

hormu – иван-чай

kelloine – колокольчик

ruiskukku – василёк

räivykukkaine – ромашка

и т.д.

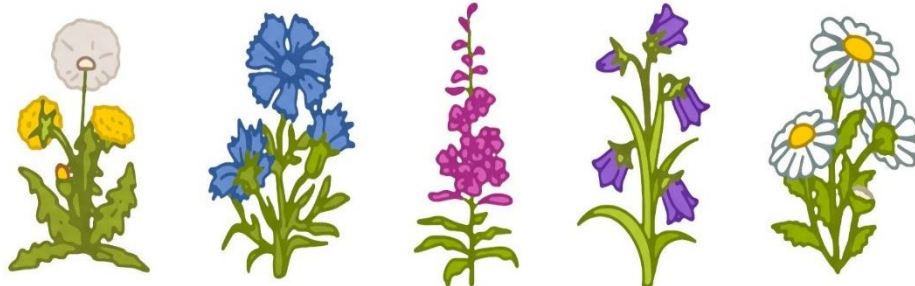
Стр. 34

hormu
 voikukka
 kelloine
 ruiskukka
 kelloine
 kelloine
 päivykukkaine

Стр. 34

päivykukkaine
 ruiskukka
 hormu
 kelloine
 voikukka

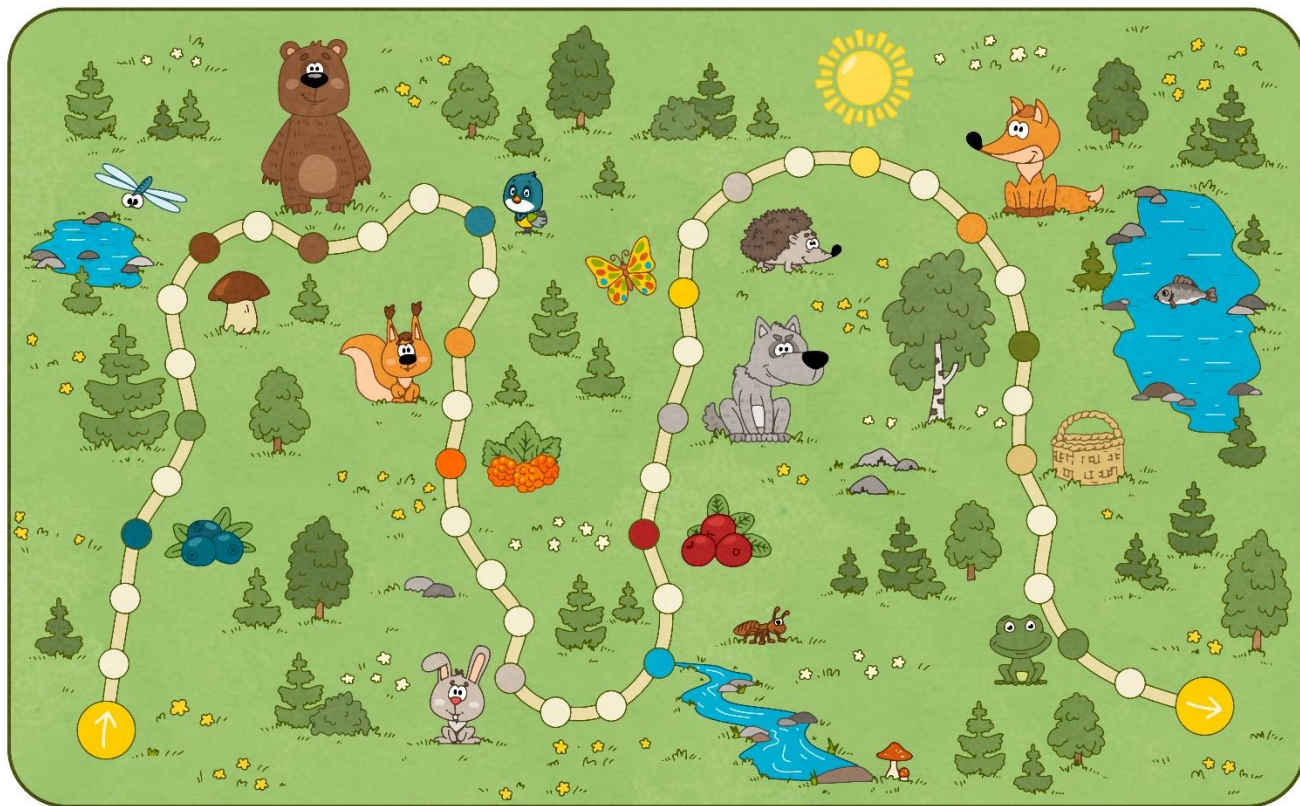

Стр. 34

voikukka
 ruiskukka
 hormu
 kelloine
 päivykukkaine

Меӄӄу. Лес

Стр. 35-36

Слова в игре:

Возможные рифмы:

must'oi – черника

mandžoi – земляника

kuuzi – ель

griba – гриб

kondii – медведь

lindu – птица

oravu – белка

muur'oi – морошка

jänöi – заяц

ojaine – ручеёк

pakkaime – мороз

buolu – брусника

hukku – волк

liipoilinduine – бабочка	alaine – рукавица
nieglikko – ёжик	
päiväine – солнышко	heboine – лошадь
reboi – лиса	vagoi – малина piäsköi – ласточка
koivu – берёза	
poimičču – корзина	mečču – лес
löršöi, šlöröi – лягушка	

Ristikanzu. Человек

Стр. 38

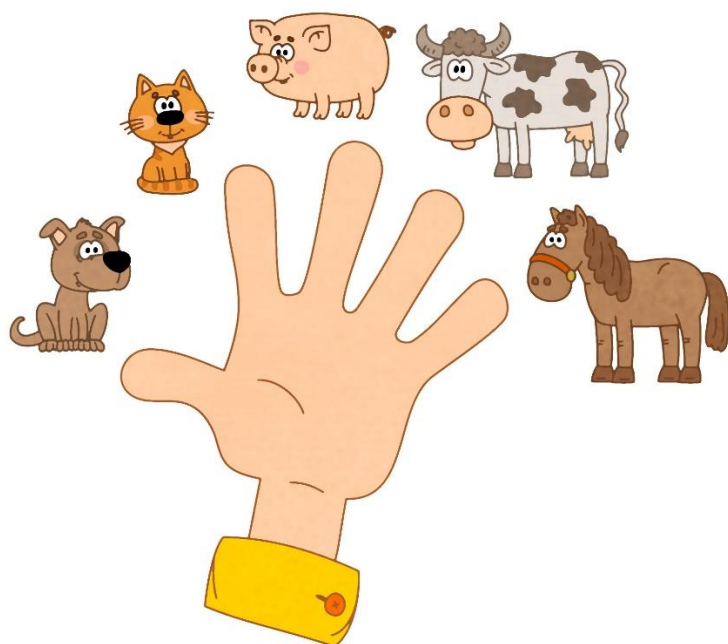
Kondiisormi

Reboisormi

Jänöisormi

Hukkusormi

Oravusormi

Стр. 38

Koirusormi

Kažisormi

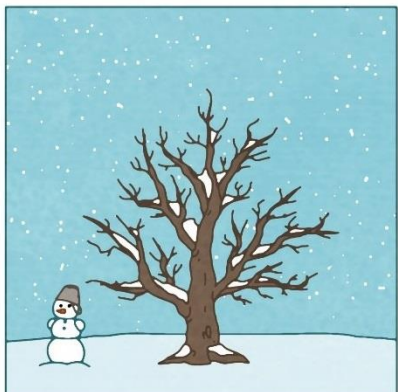
Poččisormi

Lehmysormi

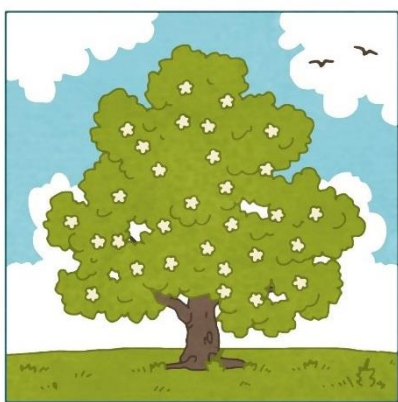
Hebosormi

Aigu. Время

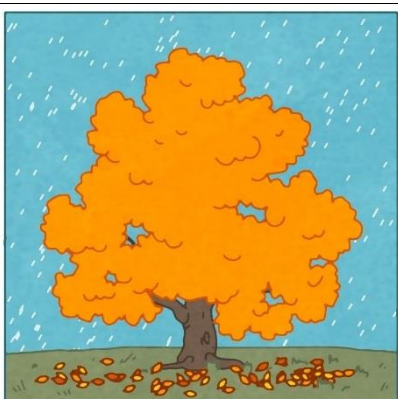
Стр. 39

Lumi pehmei,
lumi valgei,
Talvi tuli,
Talvi algoi!
Zinaida Dubinina

Vessel lämmy päiväine
Pastau seinäle.
Tämä **kevät**pajoine,
mama, sinule!
Zinaida Dubinina

Lehtet puulois heitytäh,
Ruskiel muadu peitetäh.
Painuu heiny väzynyh,
Nenga tulou **sygvyz**.
Zinaida Dubinina

Terveh, **kezä**,
Terveh, vessel aigaine!
Terveh, hieru, meččy,
Järvirandaine.
Zinaida Dubinina

Часы с кукушкой

Kukkuu, kukkuu, kukkuu. 3

Часы с синицей

Titityu, titityu, titityu, titityu, titityu, titityu. 6

Часы с вороной

Kruak, kruak, kruak, kruak, kruak, kruak, kruak, kruak. 9

Часы с петухом

Kukki laulau, kukki laulau. 2

Часы с курицей

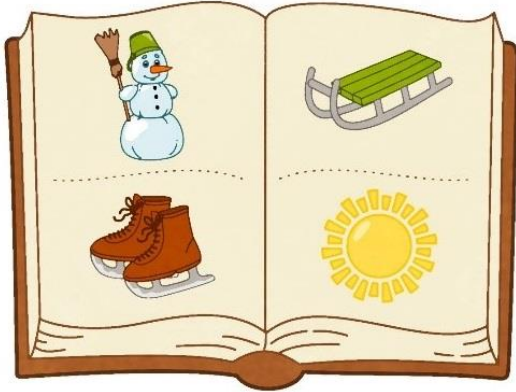
Kot, kot, kot, kot, kot. 5

Часы с котом

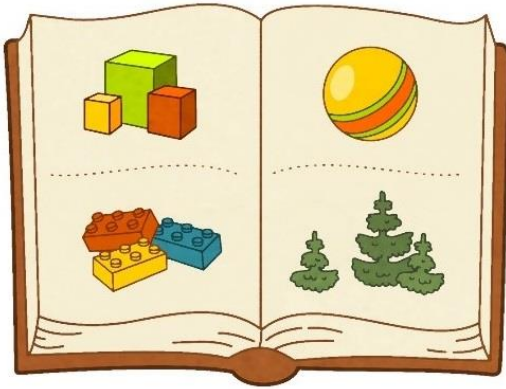
N'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au, n'au. 12

Kezä. Лето

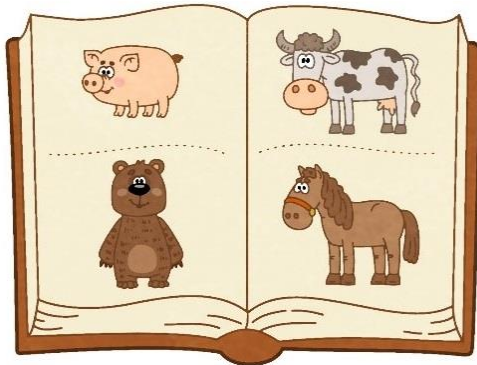
Стр. 41

Лишнее слово: räiväine – солнышко

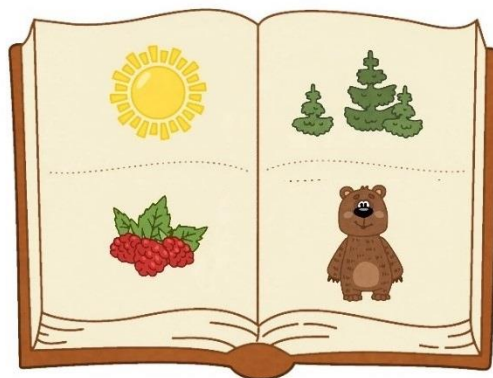
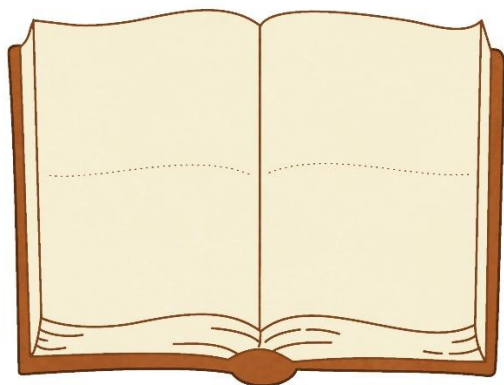
Лишнее слово: теҕсү – лес

Лишнее слово: kondii – медведь

Лишнее слово: vagoi – малина

Объединяющее слово: keza – лето

Подходящее стихотворение:

Kondien rinnal, meččazes,

Keriän marjat, gribazet.

Kondii istuu, mörizöy:

- Minun ollah marjazet!

Zinaida Dubinina

Стр. 42

Kukoi, kukoi, kukkine,

Kukoi – kuldu pardaine.

Sinul, pieni kukoine,

Piäs on čoma sugaine.

L'ubov' Tuttujeva